Lietas Nr. C09044715
Lietas arhīva Nr. C-0087-16

**SPRIEDUMS**
**Latvijas Republikas vārdā**

2016. gada 20. janvārī

Balvu rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētājs A. Garais
ar tiesas sēdes sekretārēm I. Čubari, R. Timofejevu,
izskatīja atklātā tiesas sēdē Balvos, Bērzpils ielā 7[a] civillietu /pers. D/ prasībā pret Ieslodzījuma vietu pārvaldi par darba uzteikuma atzīšanu par nepamatotu, neizmaksātās darba algas un kompensācijas piedziņu.

Aprakstošā daļa

2015. gada 20. oktobrī /pers. D/ (turpmāk- prasītājs) vērsies tiesā ar prasību pret Ieslodzījuma vietu pārvaldi (turpmāk- atbildētājs) par darba uzteikuma atzīšanu par nepamatotu, neizmaksātās darba algas un kompensācijas piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka prasības būtība ir neizmaksātās darba algas daļas piedziņa. Konkrētā neizmaksātās darba algas daļa sastāda: par 2013. gadu (no 17. janvāra)- 550,85 LVL (783,78 EUR); par 2014. gadu- 857,32 EUR; par 2015. gadu (līdz 29. jūlijam)- 376,07 EUR. Kopējā neizmaksātā darba algas daļa par laika periodu no 2013. gada 17. janvāra līdz 2015. gada 29. jūlijam sastāda 1784,24 EUR.

Prasītājs norādījis, ka doto prasību pamato un balsta uz sekojošo: atrodoties ieslodzījumā prasītājs 2013. gada 17. janvārī tika pieņemts darbā cietuma saimnieciskajā apkalpē kā /amats/pārtikas noliktavā (vienošanās Nr. 201314 ar stundas tarifa likmi 0,602 LVL/ stundā (0,8565 EUR/ stundā). 2013. gada 28. decembrī noslēgtajā vienošanās tika veikti grozījumi, mainījās tarifa likme. Tā 2014. gadā sastādīja 0,967 EUR/ stundā. Prasītājs norādījis, ka 2015. gadā janvārī piespiedu kārtā formāli tika atbrīvots no darba pēc paša vēlēšanās, par ko tika noslēgta vienošanās Nr. 2015/79i "par 2013. gada 17. janvāra vienošanās Nr. 2013/4 izbeigšanu", attiecīgi izdodot rīkojumu Nr. 53ie. 2015. gada 27. janvārī Daugavgrīvas cietuma priekšnieks izdeva rīkojumu Nr. 54ie par notiesātā nodarbināšanu saimnieciskās apkalpes darbā ar 2015. gada 30. janvāri. Par ko ar prasītāju tika noslēgta vienošanās Nr. 2015/76 par darba veikšanu, nosakot stundu tarifa likmi 1,083 EUR/ stundā.

Prasītājs norādījis, ka minētās Daugavgrīvas cietuma administrācijas darbības viņa darbā faktiski neko neizmainīja, bet pats dokumentu pārformēšanas process pēc prasītāja domām ir prettiesisks. Prasītājam nav saprotams, kāpēc viņš tika atbrīvots no darba, pēc tam atkal pieņemts tajā pašā darbā, ja tam pilnīgi pietiekoši bija izdarīt papildinājumu jau esošajā vienošanās 2013/4 par stundu tarifa likmes izmaiņām.

Visā laika periodā viņam darba laika uzskaites tabelēs tika vidēji uzrādītas tikai 2 vai 3 darba stundas, kaut gan faktiski darba diena vidēji nekad nebija īsāka par 6 stundām, bieži vien arī garāka. Faktiski darba laiks sākās 9.00 rītā līdz 16.00 pēcpusdienā. Katra darba diena ilga ne mazāk kā 6 stundas, bet atmaksāts no tām tika tikai vidēji: 2013. gadā- 2 stundas; 2014. gadā- 2 stundas; no 2014. gada oktobra un 2015. gadā- 3 stundas, pārējais darba laiks prasītājam nepamatoti netika atmaksāts. Prasītājs norādījis, ka darba devējs, liekot veikt piespiedu darbu bez samaksas, ļaunprātīgi izmantoja viņa īpašo tiesiski pakļauto personas statusu. Prasītājs nevarēja brīvi paust savu gribu, līdz ar to darba devējs rupji pārkāpa Darba likuma 130., 137., 61. pantu normas, Satversmes 107. pantu, Sodu izpildes kodeksa 65. panta normas. Papildus prasītājs vērš uzmanību arī uz darba apstākļiem, kuri neatbilda darba likuma normām: nebija speciāla darba apģērba, arī duša pēc darba nebija pieejama, jo darbs noritēja ar pārtikas produktiem. Ja kāds no darbiniekiem bija atvaļinājumā vai apmeklēja skolu, tas uzlika papildus slodzi atlikušajiem darbiniekiem, kā arī pagarināja darba laiku, bet nekāda papildus samaksa par to netika saņemta.

Formāli un dokumentāli visas normas ik kā ievērotas, bet mēnesi iepriekš izsniedzot brīdinājumu par darba izbeigšanu, tam nebija nekāda juridiska un tiesiska pamata. Prasītājam nebija darba režīma pārkāpumu, darba pienākumus pildījis labi un cits ekvivalents darbs netika piedāvāts.

Pamatojoties uz augstāk minēto, prasītājs lūdz tiesu:

piedzīt no atbildētāja materiālo kompensāciju trīs mēnešu vidējās algas apmērā, kura sastāda 113,25 EUR;

atzīt par nepamatotu un prettiesisku prasītāja atbrīvošanu no darba cietuma saimnieciskajā apkalpē un izmaksāt kompensāciju 339,75 EUR par nepamatotu atbrīvošanu no darba;

pieņemt izskatīšanai un izskatīt tiesā prasītāja prasības pieteikumu;

noteikt atbildētājam izmaksāt prasītājam nelikumīgi neizmaksāto darba algas daļu par 2013. gadu (no 17. janvāra)- 550,85 LVL (783,78 EUR); par 2014. gadu- 857,32 EUR; par 2015. gadu (līdz 29. jūlijam)- 376,07 EUR. Kopā par laika periodu no 2013. gada 17. janvāra līdz 2015. gada 29. jūlijam- 1784,24 EUR.

2015. gada 23. novembrī tiesā saņemts atbildētāja paskaidrojums, kurā norādīts, ka atbildētājs ir saņēmis prasītāja prasības pieteikumu par neizmaksātās darba algas daļas piedziņu par laika periodu no 2013. gada 17. janvāra līdz 2015. gada 29. jūlijam. Iepazīstoties ar prasības pieteikuma saturu un izvērtējot to kopsakarā ar konkrētās lietas materiāliem, atbildētājs iebilst pret tajā ietvertajiem prasījumiem šādu apsvērumu dēļ.

Atbilstoši Latvijas Sodu izpildes kodeksa (turpmāk- LSIK) 56.[1] pantam, lai nodrošinātu resocializācijas mērķu sasniegšanu, notiesātos, kas sodu izcieš izmeklēšanas cietumā, brīvības atņemšanas iestādē vai audzināšanas iestādē nepilngadīgajiem, nodarbina par samaksu vai bez atlīdzības. Lai notiesāto nodarbinātu par samaksu, viņam ir jāvēršas ar rakstveida iesniegumu pie brīvības atņemšanas iestādes priekšnieka. Notiesātos par samaksu var nodarbināt brīvības atņemšanas iestādes saimnieciskajā apkalpē (kur tika nodarbināts prasītājs), brīvības atņemšanas iestādē izvietotajās komersantu izveidotajās darba vietās vai ārpus brīvības atņemšanas iestādes, ja to atļauj notiesātajam noteiktais soda izciešanas režīms (LSIK 56.[2] pants).

Pamatojoties uz LSIK 56.[3] panta otro daļu, ja notiesāto ir iespējams nodarbināt brīvības atņemšanas iestādes saimnieciskajā apkalpē, tad, pirms darba uzsākšanas ar notiesāto, kas sodu izcieš slēgtajā vai daļēji slēgtajā cietumā, tiek noslēgta vienošanās, bet ar notiesāto, kas sodu izcieš

atklātajā cietumā,- darba līgums. Prasītājs sodu izcieta Daugavgrīvas cietuma Grīvas nodaļā gan slēgtā, gan daļēji slēgta soda izciešanas režīma pakāpē un ar prasītāju 2013. gada 17. janvārī tika noslēgta vienošanās atbilstoši LSIK 56.$^{3}$ panta otrajai daļai. 2013. gada 17. janvārī starp Daugavgrīvas cietumu un prasītāju tika noslēgta Vienošanās Nr. 2013/4 par darbu veikšanu, kas paredzēja, ka resocializācijas procesa ietvaros notiesātais (prasītājs) pēc savas brīvas gribas tiek iesaistīts darbā par/amats/un darbu uzsāk ar 2013. gada 21. janvāri.

Kā izriet no LSIK 56.$^{3}$ panta trešās daļas, lai notiesāto varētu nodarbināt, brīvības atņemšanas iestādes priekšnieks izdod attiecīgu rīkojumu, kas vienlaikus ir atļauja notiesātajam darba laikā atrasties noteiktā darba vietā. Rīkojums ir neatņemama šajā pantā minētās vienošanās vai darba līguma sastāvdaļa. Pamatojoties uz minēto, 2013. gada 18. janvārī tika izdots Rīkojums Nr. 11ie „Par notiesāto iesaistīšanu saimnieciskās apkalpes darbā", kurā tika noteikts, ka ar 2013. gada 21. janvāri saimnieciskās apkalpes darbā Nodrošinājuma un inženiertehniskās daļas noliktavas iecirknī /amats/ amatā (veikt preču iekraušanu un izkraušanu no autotransporta cietuma noliktavā un citus pienākumus saskaņā ar amata aprakstu) tiks iesaistīts prasītājs. Rīkojumā arī noteikts, ka notiesātais (prasītājs) veic darbu summētā darba laika ietvaros ne mazāk kā trīs stundas nedēļā. Summēto darba laiku var noteikt pamatojoties uz LSIK 56.$^{7}$ panta trešo daļu.

No darba laika uzskaites tabelēm redzams, ka lielākoties prasītājs dienā ir strādājis divas stundas. Par darba laika uzskaites tabelēs norādīto informāciju prasītājs ir parakstījies, tādejādi piekrītot šajās tabelēs norādītajam.

2013. gada 28. decembrī Daugavgrīvas cietuma priekšnieks un prasītājs parakstīja Vienošanos Nr. l par grozījumu veikšanu 2013. gada 17. janvāra Vienošanās Nr. 2013/4 par darba veikšanu, ar kuru tika noteikts, ka ar 2014. gada 1. janvāri ir noteikta jauna stundas tarifa likme (0,967 *euro).*

2015. gada 27. janvārī tika izdots rīkojums Nr. 53ie, ar kuru tika atcelts Daugavgrīvas cietuma 2013. gada 18. janvāra rīkojuma Nr. 11ie 1. punkta l. daļa par prasītāja iesaistīšanu darbā un atbrīvošanu no saimnieciskās apkalpes darba ar 2015. gada 29. janvāri. 2015. gada 27. janvārī tika izdots rīkojums Nr. 54ie, ar kuru tika noteikts, ka ar 2015. gada 30. janvāri prasītājs tiks iesaistīts saimniecisko darbu noliktavas iecirknī /amats/amatā (pildīt krāvēja pienākumus un veikt citus pienākumus saskaņā ar amata aprakstu). Prasītājam tika noteikts summētais darba laiks ar stundas tarifa likmi 1,083 *euro* pēc faktiski nostrādātā darba laika ne mazāk kā desmit stundas nedēļā.

Prasības pieteikumā prasītājs norāda, ka šādu dokumentu pārformēšanu uzskata par prettiesisku. Atbildētājs norāda, ka šajā situācijā netika pārkāptas prasītāja tiesības, jo viņš labprātīgi parakstīja 2015. gada 29. janvāra Vienošanos Nr. 2015/79/i par 2013. gada 17. janvāra Vienošanās Nr. 2013/4 izbeigšanu. Ar savu parakstu prasītājs apliecināja, ka viņam nav pretenziju pret Daugavgrīvas cietumu attiecībā uz 2013. gada 17. janvāra Vienošanās Nr. 2013/4 par darba veikšanu saistību izpildi tās darbības laikā.

Atbildētājs paskaidro, ka 2015. gada 13. janvārī Daugavgrīvas cietuma priekšnieks izdeva rīkojumu Nr. 3, kurā tika noteikti saimniecisko darbu iecirkņi, kā arī noteikts amatu skaits atbilstoši Pārvaldes 2014. gada 29. decembra rīkojumam Nr. 247 „Par saimnieciskās apkalpes amatiem". Līdz ar to, Daugavgrīvas cietums veica saimnieciskās apkalpes reorganizāciju.

Ar Daugavgrīvas cietuma 2015. gada 30. janvāri prasītājs tika nodarbināts saimniecisko darbu noliktavas iecirknī /amats/ amatā uz izdevīgākiem nosacījumiem- noteikts summētais darba laiks ar stundas tarifa likmi 1,083 *euro* pēc faktiski nostrādātā darba laika ne mazāk kā desmit stundas nedēļā. Tādēļ atbildētājam nav izprotamas prasītāja pretenzijas.

Ar 2015. gada 27. jūlija Rīkojumu Nr. 520ie tika noteikts, ka ar 2015. gada 29. jūliju prasītājs tika atbrīvots no saimnieciskās apkalpes darba, pamatojoties uz Daugavgrīvas cietuma Nodrošinājuma un inženiertehniskās daļas priekšnieka majora /pers. G/ 2015. gada 26. jūnija ziņojuma un 2015. gada 29. jūnija Darba devēja brīdinājuma. Daugavgrīvas cietuma Nodrošinājuma un inženiertehniskās daļas priekšnieka majora /pers. G/ 2015. gada 26. jūnija ziņojumā norādīts, ka Daugavgrīvas cietuma virtuvē steidzami ir nepieciešams/amats/ un sakarā ar to, ka prasītājam ir darbam virtuvē veiktas nepieciešamās medicīniskās pārbaudes, tika nolemts, ka prasītājam-/amats/- tiks piedāvāts darbs virtuvē. No 2015. gada 29. jūnija Darba devēja brīdinājuma izriet, ka darba tiesiskās attiecības tiks izbeigtas, ja notiesātais (prasītājs) nepiekritīs tās turpināt atbilstoši brīvības atņemšanas iestādes piedāvātajai pārcelšanai citā darbā. Tā kā prasītājs nepiekrita pārcelšanai no /amats/amata uz /amats/ amatu, darba attiecības tika izbeigtas. Atbildētājs vērš uzmanību, ka ieslodzījuma vietai ir jānodrošina notiesāto ēdināšana trīs reizes dienā, tāpēc ir svarīgi aizpildīt vakantos /amats/ amatus. Šādas tiesības, izbeigt darba tiesiskās attiecības, ja notiesātais nepiekrīt tās turpināt atbilstoši brīvības atņemšanas iestādes piedāvātajai pārcelšanai citā amatā, ir noteiktas Ministru kabineta 2012. gada 17. janvāra noteikumu Nr. 63 14.9. apakšpunktā, kas paredz, ka notiesāto atbrīvo no darba, brīdinot par darba līguma vai vienošanās izbeigšanu mēnesi pirms atbrīvošanas no darba, ja saimnieciskajā apkalpē nodarbinātais notiesātais atsakās no pārcelšanas citā darbā. Tā kā prasītājs atteicās no viņam piedāvātā/amats/amata, ar viņu darba tiesiskās attiecības tika izbeigtas.

Kā izriet no LSIK 56.$^{12}$ panta pirmās daļas, strīdi starp notiesāto un komersantu vai notiesāto un brīvības atņemšanas iestādi par notiesātā nodarbināšanas jautājumiem izskatāmi, savstarpēji vienojoties. No Daugavgrīvas cietuma administrācijas sniegtās informācijas izriet, ka prasītājs ar rakstiskām vai mutiskām sūdzībām pie Daugavgrīvas cietuma administrācijas nav vērsies. Tādejādi var uzskatīt, ka prasītājam strīdus periodā nekādi iebildumi nav bijuši un, ja tādi bija, viņš nav vērsies pie Daugavgrīvas cietuma administrācijas, lai tos atrisinātu. Tā kā LSIK 56.$^{12}$ panta otrā daļa nosaka, ka strīdus par tiesiskajām attiecībām, kas nodibinātas uz vienošanās pamata, izskata Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā, konkrētā lieta ir skatāma Balvu rajona tiesā.

Iepazīstoties ar prasītāja prasības pieteikumam pievienotajiem dokumentiem un no Daugavgrīvas cietuma saņemto informāciju, atbildētājs norāda, ka prasītāja veiktie izmaksātās darba algas un neizmaksātās darba algas aprēķini ir nepareizi. Prasītājs aprēķinu veikšanai ir izmantojis algas lapiņās norādīto bruto algu, bet nav ņēmis vērā norādīto par sociālā nodokļa ieturēšanu, iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieturēšanu, kā arī ieturējumu par izpildrakstiem (gandrīz katru mēnesi konkrēta naudas summa tika ieturēta pamatojoties uz Tiesu izpildītāja izpildrakstiem). Katrā algas lapiņā ir norādītas prasītāja nostrādātās stundas katrā mēnesī, kā arī atbilstoši stundas tarifu likmei aprēķināta darba alga (bruto). No bruto algas tiek ieturēts sociālais nodoklis, gadījumos, kad bija iespējams, ieturēts iedzīvotāju ienākuma nodoklis, un, pamatojoties uz LSIK 56.$^{17}$ panta otro daļu, ieturējumi saskaņā ar izpildu dokumentiem. No minēta izriet, ka prasītājs ir ņēmis vērā tikai bruto algu, nevis reāli izmaksāto naudas summu, kas arī ir norādīta algas lapiņā.

Par neizmaksātās darba algas daļas piedziņu prasītājs tiesā ir vērsies pēc tam, kad tika atbrīvots no Daugavgrīvas cietuma (atbrīvots 15.10.2015.). Savukārt, atrodoties Daugavgrīvas cietumā, prasītājs ar rakstiskām vai mutiskām sūdzībām pie Daugavgrīvas cietuma priekšnieka nav vērsies. Tādejādi prasītājs ir piekritis visiem algas aprēķiniem un izmaksātās algas apmēram. No Daugavgrīvas cietuma sniegtās informācijas atbildētājs neguva pārliecību, ka prasītājs būtu strādājis vairāk stundu kā tas ir norādīts darba laika uzskaites tabelēs. No šīm tabelēm ir redzams, ka prasītājs ir strādājis ne tikai divas stundas dienā, bet arī vairāk, atkarībā no darba apjoma. Atbildētājs atzīst, ka Daugavgrīvas cietuma rīcība bija tiesiska un ar to netika pārkāptas prasītāja tiesības, kā arī prasītājam tika izmaksāta alga atbilstoši nostrādātajām stundām un veiktajiem aprēķiniem. Tāpēc prasītāja prasības pieteikumu atbildētājs neatzīst un uzskata par nepamatotu.

Pamatojoties uz LSIK 56.$^{4}$ panta pirmo daļu, kas nosaka, ka uz notiesāto, kas sodu izcieš izmeklēšanas cietumā, slēgtajā vai daļēji slēgtajā cietumā vai audzināšanas iestādē nepilngadīgajiem un tiek nodarbināts uz vienošanās pamata, attiecas šā kodeksa normas, kā arī Darba likuma 4., 22., 23., 30., 32. un 33. nodaļa, 9., 29., 31., 67., 68., 75., 132., 142. un 156. pants un 154. panta pirmā, otrā, trešā un ceturtā daļa. Ņemot vērā Darba likuma 31. panta pirmo daļu, kas nosaka, ka prasījumi, kas izriet no darba tiesiskajām attiecībām, noilgst divu gadu laikā no brīža, kad šāds prasījums varēja rasties. Līdz ar to prasījums par neizmaksātās darba algas daļas piedziņu prasītajam radās 2013. gada februārī, kad tika saņemta pirmā darba alga. Ņemot vērā, ka prasītājs

nevērsās pie Daugavgrīvas cietuma administrācijas ar sūdzībām un, ka prasījumi, kas izriet no darba tiesiskajām attiecībām, noilgst divu gadu laikā, atbildētājs uzskata, ka prasītājs nokavējis termiņu prasības pieteikuma iesniegšanai par, viņaprāt, neizmaksāto darba algu laika periodā no 2013. gada februāra līdz 2015. gada februārim.

2015. gada 8. decembra tiesas sēdē prasītājs prasību uzturēja uz prasības pieteikumā norādītajiem pamatiem un prasības pieteikumā norādītajā apmērā. Prasītājs paskaidroja, ka būtībā viss jau ir uzrakstīts un papildus paskaidrot neko nevēlas. Prasītājs norādīja, ka viņa pieaicinātie liecinieki liecinās par to, cik stundas tika strādātas un kādos apstākļos.

2015. gada 8. decembra tiesas sēdē atbildētāja pārstāve /pers. H/ prasības pieteikumu neatzina, norādīja, ka tas nav pamatots. Atbildētāja pārstāve norādīja, ka uztur visu, kas bija norādīts rakstveida paskaidrojumos.

2015. gada 8. decembra tiesas sēdē liecinieks /pers. I/ liecināja, ka izcietis sodu kopā ar prasītāju. Sēdējuši vienā kamerā un gandrīz kopā izgājuši strādāt rūpniecības zonā. Liecinieks liecināja, ka strādājuši pa 6 stundām, bet rakstījuši 2 vai 3 stundas. Liecinieks norādīja, ka cita varianta nebijis, jo, ja gribēji iziet zonā, tad ej un strādā, bet, ja nē, tad savādāk sēdi kamerā, tas ir, mazā telpā. Liecinieks uzskata, ka nav pareizi, ka visu dienu strādā, bet maksā par 2 vai 3 nostrādātajām stundām. Piekritis darba laika uzskaites tabelēs ierakstītajām stundām un parakstījis tās, jo citu iespēju neesot bijis.

2016. gada 6. janvāra tiesas sēdē liecinieks /pers. J/ liecināja, ka kopā ar prasītāju strādājis cietuma saimnieciskajā apkalpē Daugavgrīvas cietuma saimnieciskajā un pārtikas produktu noliktavā no 2014. gada 28. augusta līdz brīdim, kad prasītājs tika atbrīvots no darba 2015. gada 30. jūlijā. Šobrīd turpina darbu cietuma noliktavā. Par viņa darba laika periodu ir vairākkārt mainīti noslēgto vienošanos nosacījumi. Par darba samaksu- būtībā iepriekš tika apmaksātas vidēji 3 darba stundas dienā, bet bija iespējams, ka cietuma administrācija stundu skaitu varēja palielināt, ja darbs bija brīvdienās un pirms svētku dienās, vai arī kāds no darbiniekiem bija slims un atbrīvots no darba. /pers. J/ norādīja, ka patreiz situācija ir vēl sliktāka, jo, neskatoties uz faktisko darba laiku, kas katru dienu ir apmēram sešas stundas, apmaksātas tiek tikai trīs darba stundas. Darba laiks tiek pārstrādāts, jo faktiski noliktajās trīs stundās viņi nespēj izpildīt darba apjomu.

## Motīvu daļa

Tiesa, noklausījusies prasītāja, atbildētāja pārstāves paskaidrojumus, liecinieku liecības un novērtējot prasības saturu kopsakarā ar lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem, uzskata, ka prasība nav pamatota un ir noraidāma turpmāk minēto apsvērumu dēļ.

Lietā konstatēts sekojošais: 2013. gada 17. janvārī starp /pers. D/ un Ieslodzījuma vietu pārvaldes Daugavgrīvas cietumu, tā priekšnieka /pers. K/ personā, kurš rīkojas uz Ministru kabineta 2012. gada 17. janvāra noteikumu Nr. 63 "Kārtība, kādā ar brīvības atņemšanu notiesātos nodarbina par samaksu" 19. punkta pamata, tika noslēgta Vienošanās Nr. 2013/4 par darba veikšanu (l.l. 10-11). Saskaņā ar noslēgto Vienošanos un pievienoto /amats/ amata aprakstu, atrodoties ieslodzījumā, prasītājs tika pieņemts darbā cietuma saimnieciskajā apkalpē kā /amats/. Saskaņā ar Vienošanās 6. punktu darba tiesisko attiecību sākuma datums tika noteikts 2013. gada 21. janvāris, saskaņā ar 7. punktu ar pārbaudes laiku uz 3 (trīs) mēnešiem. Ar noslēgtās Vienošanās 9. punktu prasītājam tika noteikta stundas tarifa likme 0,602 lati (pirms nodokļu nomaksas). Vienošanās 11. punktā tika noteikts, ka prasītājs veic darbu summētā darba laika ietvaros ne mazāk kā 3 (trīs) stundas nedēļā. Tika noteikta 5 (piecu) dienu darba nedēļa. Apmaksa tika veikta par faktiski nostrādāto darba laiku, kas tika fiksēts Darba laika uzskaites tabelē, bet darba samaksa tika izmaksāta bezskaidrā naudā ar pārskaitījumu vienu reizi mēnesī līdz katra nākamā mēneša 10. datumam.

2013. gada 28. decembrī noslēgtajā vienošanās veikti grozījumi, tika noteikta stundas tarifa likme 0,967 euro (pirms nodokļu nomaksas). Grozījumi stājās spēkā 2014. gada 1. janvārī (l.l. 12).

2015. gada 27. janvārī tika izdots rīkojums Nr. 53ie, ar kuru tika atcelts Daugavgrīvas cietuma 2013. gada 18. janvāra rīkojuma Nr. 11ie 1. punkta l. daļa par prasītāja iesaistīšanu darbā un atbrīvošanu no saimnieciskās apkalpes darba ar 2015. gada 29. janvāri (l.l. 13). 2015. gada 27. janvārī tika izdots rīkojums Nr. 54ie, ar kuru tika noteikts, ka ar 2015. gada 30. janvāri prasītājs tiks iesaistīts saimniecisko darbu noliktavas iecirknī /amats/ amatā (pildīt krāvēja pienākumus un veikt citus pienākumus saskaņā ar amata aprakstu). Prasītājam tika noteikts summētais darba laiks ar stundas tarifa likmi 1,083 *euro* pēc faktiski nostrādātā darba laika ne mazāk kā desmit stundas nedēļā (l.l. 16; 17; 18).

Ar 2015. gada 29. janvāra Vienošanos Nr. 2015/79/i par 2013. gada 17. janvāra Vienošanās Nr. 2013/4 izbeigšanu, puses, tas ir, Ieslodzījuma vietu pārvaldes Daugavgrīvas cietums, tā priekšnieka /pers. K/ personā, kurš rīkojas uz Ministru kabineta 2012. gada 17. janvāra noteikumu Nr. 63 "Kārtība, kādā ar brīvības atņemšanu notiesātos nodarbina par samaksu" 25. punkta pamata un prasītājs vienojās izbeigt 2013. gada 17. janvāra Vienošanās Nr. 2013/4 par darba veikšanu pēc pušu savstarpējas vienošanās (1. punkts). Vienošanās stājās spēkā ar tās parakstīšanas brīdi (2. punkts). Ar savu parakstu prasītājs apliecināja, ka viņam nav pretenziju pret Daugavgrīvas cietumu attiecībā uz 2013. gada 17. janvāra Vienošanās Nr. 2013/4 par darba veikšanu saistību izpildi tās darbības laikā (l.l. 14).

Civilprocesa likuma 93. panta pirmajā daļā noteikts, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Civilprocesa likuma 97. panta pirmā daļa nosaka, ka tiesa novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz tiesas sēdē vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un dzīvē gūtiem novērojumiem.

Izvērtējot lietā esošos pierādījumus un lietas dalībnieku paskaidrojumus, tiesa nonāca pie secinājuma, ka prasītāja prasījums par darba uzteikuma atzīšanu par nepamatotu, neizmaksātās darba algas un kompensācijas piedziņu, nav pamatots.

Tiesa secina, ka prasītāja apgalvojums, ka atbildētājs rīkojies prettiesiski pārformējot dokumentus par darba attiecībām ar prasītāju, nav pamatots, jo atbildētājs rīkojies saskaņā ar Ministru kabineta 2012. gada 17. janvāra noteikumu Nr. 63 14.9. apakšpunktu, kas nosaka, ka notiesāto atbrīvo no darba, brīdinot par darba līguma vai vienošanās izbeigšanu mēnesi pirms atbrīvošanas no darba, ja saimnieciskajā apkalpē nodarbinātais notiesātais atsakās no pārcelšanas citā darbā. Noteikumos noteiktā termiņā prasītājam 2015. gada 29. jūnijā no atbildētāja puses tika izsniegts darba devēja brīdinājums, kurā, pamatojoties uz 2012. gada 17. janvāra noteikumu Nr. 63 14.9. punktu, prasītājs rakstiski tika brīdināts par Vienošanās par darbu veikšanu izbeigšanu ar nosacījumu, ka darba attiecības ar notiesāto tiks izbeigtas, ja notiesātais nepiekritīs tās turpināt atbilstoši brīvības atņemšanas iestādes piedāvātajai pārcelšanai citā darbā.

Daugavgrīvas cietums izteica priekšlikumu pārcelt prasītāju /amats/amatā, atbrīvojot no /amats/amata ar 2015. gada 29. jūliju. Prasītāja paraksts un atzīme "nepiekrītu" uz brīdinājuma apstiprina, ka viņš iepazinās ar darba devēja brīdinājumu un nepiekrita, ka tiek pārcelts no /amats/ amata uz /amats/amatu (l.l. 29). Tiesa atzīst, ka atbildētājs nepārkāpa noteikumu prasības un 2015. gada 27. jūlijā, izdodot Rīkojumu Nr. 520ie, ar kuru prasītājs ar 2015. gada 29. jūliju tika atbrīvots no saimnieciskās apkalpes darba, pamatojoties uz Daugavgrīvas cietuma Nodrošinājuma un inženiertehniskās daļas priekšnieka majora /pers. G/ 2015. gada 26. jūnija ziņojuma un 2015. gada 29. jūnija Darba devēja brīdinājuma (l.l. 30). Tiesa secina, ka no lietā esošajiem materiāliem nav gūts apstiprinājums tam, ka prasītājs, kad atradās darba attiecībās ar cietumu, būtu vērsies pie Daugavgrīvas cietuma administrācijas ar iebildumiem par strīdus jautājumiem.

Civillikuma 1635. pants nosaka, ka katrs tiesību aizskārums, tas ir, katra pati par sevi neatļauta darbība, kuras rezultātā nodarīts kaitējums (arī morālais kaitējums), dod tiesību cietušajam prasīt apmierinājumu no aizskārēja, ciktāl viņu par šo darbību var vainot. Ar morālo kaitējumu jāsaprot fiziskas vai garīgas ciešanas, kas izraisītas ar neatļautas darbības rezultātā nodarītu cietušā nemantisko tiesību vai nemantisko labumu aizskārumu. Atlīdzības apmēru par morālo kaitējumu nosaka tiesa pēc sava ieskata, ņemot vērā morālā kaitējuma smagumu un sekas. Ja šā panta otrajā daļā minētā neatļautā darbība izpaudusies kā noziedzīgs nodarījums pret personas dzīvību, veselību, tikumību, dzimumneaizskaramību, brīvību, godu, cieņu vai pret ģimeni, vai nepilngadīgo, pieņemams, ka cietušajam šādas darbības rezultātā ir nodarīts morālais kaitējums. Citos gadījumos morālais kaitējums cietušajam jāpierāda. Ņemot vērā apstākli, ka tiesa nav konstatējusi prasītāja tiesību aizskārumu vai neatļautu darbību no atbildētāja puses, izbeidzot darba tiesiskās attiecības ar prasītāju, nav pamatota un ir noraidāma arī prasītāja prasība daļā par materiālās kompensācijas trīs mēnešu vidējās darba algas apmērā 113,25 EUR un prasības daļā par kompensācijas par nepamatotu atbrīvošanu no darba 339,75 EUR piedziņu.

Iesniedzot tiesā prasību, prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja prasītājam nelikumīgi neizmaksāto darba algas daļu par 2013. gadu- 783,78 EUR; par 2014. gadu- 857,32 un par 2015. gadu- 376,07 EUR, kopā 1784,24 EUR.

No lietā esošajiem materiāliem redzams, ka 2013. gada 17. janvārī starp Daugavgrīvas cietumu un prasītāju tika noslēgta Vienošanās Nr. 2013/4 par darbu veikšanu, kas paredzēja, ka resocializācijas procesa ietvaros notiesātais (prasītājs) pēc savas brīvas gribas tiek iesaistīts darbā par /amats/un darbu uzsāk ar 2013. gada 21. janvāri. Ar noslēgtās Vienošanās 9. punktu prasītājam tika noteikta stundas tarifa likme 0,602 lati (pirms nodokļu nomaksas). Vienošanās 11. punktā tika noteikts, ka prasītājs veic darbu summētā darba laika ietvaros ne mazāk kā 3 (trīs) stundas nedēļā.

2013. gada 28. decembrī Daugavgrīvas cietuma priekšnieks un prasītājs parakstīja Vienošanos Nr. 1 par grozījumu veikšanu 2013. gada 17. janvāra Vienošanās Nr. 2013/4 par darba veikšanu, ar kuru tika noteikts, ka ar 2014. gada 1. janvāri ir noteikta jauna stundas tarifa likme (0,967 *euro),* bet pārējie vienošanās punkti netiek grozīti.

2015. gada 27. janvārī tika izdots rīkojums Nr. 54ie, ar kuru tika noteikts, ka ar 2015. gada 30. janvāri prasītājs tiks iesaistīts saimniecisko darbu noliktavas iecirknī

/amats/ amatā (pildīt krāvēja pienākumus un veikt citus pienākumus saskaņā ar amata aprakstu). Prasītājam tika noteikts summētais darba laiks ar stundas tarifa likmi 1,083 *euro* pēc faktiski nostrādātā darba laika ne mazāk kā desmit stundas nedēļā.

No lietas materiālos esošajiem prasītāja aprēķiniem (l.l. 20-28) par prasītājam nelikumīgi neizmaksāto darba algas daļu par laika periodu no 2013. gada janvāra mēneša līdz 2015. gada jūlija mēnesim, redzams, ka prasītāja neizmaksātās darba algas daļas aprēķini ir nepareizi. Prasītājs ir norādījis bruto algu, taču nav ņēmis vērā sociālā nodokļa, iedzīvotāju ienākuma nodokļa un pēc izpildu rakstiem esošos ieturējumus. Tāpat prasītājs ir norādījis apmaksātās darba stundas un faktiski nostrādātās darba stundas, kas būtiski atšķiras. Tomēr lietas materiālos esošās darba laika uzskaites tabeles apstiprina faktu, ka prasītājs ir strādājis dienā 2 un vairāk stundas, atkarībā no darba apjoma.

Lietā esošie materiāli nepierāda faktu un tiesas sēdē prasītājs neapstiprināja, ka, atrodoties cietumā, prasītājs būtu izteicis rakstiskas vai mutiskas pretenzijas cietuma administrācijai par aprēķināto un izmaksāto darba algu. Tiesa secina, ka periodā, kad starp prasītāju un atbildētāju bija spēkā vienošanās Nr. 2013/4 par darba veikšanu, atbildētājs ir piekritis visiem algas aprēķiniem un izmaksātajām darba algām. Darba likuma 31. panta pirmā daļa nosaka, ka prasījumi, kas izriet no darba tiesiskajām attiecībām, noilgst divu gadu laikā no brīža, kad šāds prasījums varēja rasties. Līdz ar to prasījums par neizmaksātās darba algas daļas piedziņu prasītajam radās 2013. gada februārī, kad tika saņemta pirmā darba alga par janvāra mēnesi.

Ne rakstveida paskaidrojumos, ne arī tiesas sēdē, atbildētāja pārstāvis prasītāja iesniegto prasību par darba uzteikuma atzīšanu par nepamatotu, neizmaksātās darba algas un kompensācijas piedziņu, neatzina un savu iebildumu pamatotībai iesniedza darba laika uzskaites tabeles par laika periodu no 2013. gada janvāra līdz 2015. gada jūlijam, no kurām redzams, ka prasītājs strādājis 2 līdz 4 stundas dienā un atbilstoši nostrādātajām stundām ir aprēķināta un izmaksāta darba alga.

Tiesa atzīst, ka ar liecinieku liecībām nav iegūti pierādījumi, kam būtu nozīme lietas izspriešanā, līdz ar to šīs liecības nav vērtētas.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā iepriekš minēto un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 1., 8., 93., 97., 189.-194. pantu, Darba likuma 31. pantu, Ministru kabineta 2012. gada 17. janvāra noteikumiem Nr. 63, tiesa

nosprieda

/pers. D/ prasību pret Ieslodzījuma vietu pārvaldi par darba uzteikuma atzīšanu par nepamatotu, neizmaksātās darba algas un kompensācijas piedziņu, noraidīt.

Spriedumu 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas var pārsūdzēt Latgales apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Balvu rajona tiesā.

Pilns spriedums sastādīts 2016. gada 29. janvārī.

Tiesas sēdes priekšsēdētājs A. Garais